

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320200547
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320200547.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloletú Z. G., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v S. pre deti a rodiny, ulica V. XX, T. na základe uznesenia Okresného súdu Brezno č.k. 8P/11/2020 - 9 zo dňa 27.01.2020, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa matky neuvedenej a otca neuvedeného, o návrhu manželov T. J. a N. L. V., obidvaja bytom U. S. XX, X. X., na zverenie maloletej do ich predosvojiteľskej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú zveril do ich starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovatelia domáhajú, aby im maloletá Z. G., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do osobnej starostlivosti sa z a m i e t a .

II. Súd konanie o návrhu navrhovateľov, ktorým sa dožadujú aby maloletá Z. G., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do ich predosvojiteľskej starostlivosti z a s t a v u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.03.2020 sa manželia J. a L. V. vo veci samej domáhali zverenia maloletej do svojej predosvojiteľskej starostlivosti a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú Z. G. zveril do ich starostlivosti. V návrhu uviedli, že manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX. Žijú usporiadaným rodinným životom, sú finančne zabezpečení, majú veľmi radi deti, z ich manželstva pochádzajú dve mal. deti V. Y., nar. XX.XX.XXXX a V. T., nar. XX.XX.XXXX. Dlho však túžia po ďalšom dieťatku a rozhodli sa pre osvojenie, aby mohli poskytnúť domov a rodinu dieťatku, ktorému bolo toto upreté.

Ďalej v návrhu uviedli, že ako vhodní uchádzači o osvojenie sú vedení na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici odo dňa 04.07.2017, kedy boli zapísaní do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa osvojiteľmi. Zapísaniu do zoznamu žiadateľov predchádzalo zisťovanie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v ich domácnosti. Absolvovali prípravu a aktualizáciu prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť.

Uviedli, že maloletá je dieťaťom narodeným v režime utajeného pôrodu, je zdravá, žiadne ochorenia sa u nej neprejavili. Priebeh hospitalizácie prebieha bez komplikácií. Prvé stretnutie s maloletou prebehlo dňa 17.01.2020. S maloletou strávili viac ako dve hodiny, prihovárali sa jej, nosili ju na rukách, túlili si ju, aby vnímala ich prítomnosť, reagovala na ich hlasy. Od prvého stretnutia maloletú v nemocnici dennodenne navštevovali, s maloletou trávili cca 3 hodiny, kedy sa jej aktívne venovali. Po preložení do T. prebehla prvá interakcia s maloletou dňa 07.02.2020 a v domácnosti profesionálneho náhradného rodiča v dňoch 08.02., 10.02., 11.02., 14.02. 16.02., 18.02.. Počas interakcií ju krmili, prebaľovali, starali sa o ňu, boli na prechádzke. V období od 21.02.2020 do 01.03.2020 bola u nich na krátkodobom pobyte v domácnosti. Ich deti ju hneď prijali. Prvé dni bola uplakaná a nespokojná. Posledné tri dni bolo cítiť, že si zvykla na nich a dni aj noci boli pokojnejšie. Počas pobytu fungovali ako rodina, synovia im s radosťou pri starostlivosti pomáhali. Starostlivosť o maloletú im nerobila žiadne problémy, chodili ju kočikovať, krmili

ju. Sú toho názoru, že sústavné presuny a zmeny prostredia a ľudí neprospievajú jej pokoju a duševnému rozvoju. Z hľadiska priaznivého vývinu dieťaťa je nevyhnutné, aby bola čím skôr stabilizovaná v úplnom rodičovskom zázemí, ktoré bude pokojné, stabilné a bezpečné. Takéto prostredie jej vedia poskytnúť. Na výchovu majú vytvorené vhodné podmienky

Navrhovateľka uviedla, že v súčasnosti pracuje ako učiteľka 2. stupňa v Z. škole U. slobodného vysielača, jej mesačný príjem je vo výške XXX Eur a poberá rodinné prídavky na 2 maloleté deti. Manžel pracuje ako obchodný manager v spol. Y. s. r. o. a jeho priemerný mesačný príjem je XXX Eur. Navrhovatelia sú presvedčení, že sú schopní dieťaťu zabezpečiť vhodné prostredie pre stimuláciu vo všetkých oblastiach, bezpečie, istotu a láskyplné rodinné zázemie. Sú toho názoru, že pre duševný a citový rozvoj dieťaťa je najvhodnejšie, aby čím najskôr vyrastala v úplnej rodine a nemusela by vyrastať v náhradnej profesionálnej rodine.

Vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa, ktorým je vyrastať v láskyplnom rodinnom prostredí, kde jej bude zabezpečovaná plnohodnotná starostlivosť a napĺňané nie len jej biologické ale aj sociálne potreby, ktoré sú pre jej ďalší zdravý vývin mimoriadne dôležité žiadajú súd o poskytnutie neodkladnej ochrany záujmu maloletej s poukazom na jej duševný vývoj a najmä citové prežívanie a to nariadením neodkladného opatrenia.

2. Konajúc o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, s opatrovníckym spisom maloletej a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Tunajší súd uznesením č.k. 8P/5/2020-5 zo dňa 17.01.2020 na podnet Mesta Brezna, Matričného úradu doručeného 16.01.2020 začal konanie o určenie mena a priezviska maloletému dieťaťu ženského pohlavia pochádzajúcemu z utajeného pôrodu. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/5/2020-17 zo dňa 30.01.2020 bolo maloletému dieťaťu určené meno Z. a priezvisko G..

4. Rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/16/2020-19 zo dňa 30.01.2020 bol maloletej Z. G., nar. XX.XX.XXXX ustanovený poručník a to T. X..

5. V konaní vedenom pod sp. zn. 8P/11/2020 bolo uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/11/2020-9 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá odovzdaná do starostlivosti S. pre deti a rodiny T., V. XX.

6. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.01.2020 sa navrhovatelia domáhajú vo veci samej, aby im maloletá bola zverená do predosvojiteľskej starostlivosti a zároveň aj naradenia neodkladného opatrenia. Konanie sa vedie pod sp. zn. 8P/14/2020. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/14/2020-34 zo dňa 27.01.2020 zamietnutý. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.02.2020.

7. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 367 ods. 1, 2, 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej ako „CMP“), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 159 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

16. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

17. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

18. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 102 ods. 1 písm. c) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem.

20. Podľa Článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o právach dieťaťa, tento Dohovor je vyhlásený pod č. 104/1991 Zb..

22. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

23. Vo veci súd zistil, že nie sú splnené podmienky, ktoré zákon vyžaduje na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko nezistil, že by maloletému dieťaťu bezprostredne hrozilo nebezpečenstvo ujmy alebo potrebnej dočasnej úpravy jeho pomerov. Uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 8P/11/2020-9 zo dňa 27.01.2020 bola maloletá neodkladným opatrením vydaným na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno odovzdaná do starostlivosti S. pre deti a rodiny T., V. XX..

24. Aj keď žena, ktorá maloleté dieťa porodila v režime utajeného pôrodu nie je ako jeho matka zapísaná v knihe narodení zostáva po právnej stránke naďalej matkou maloletého dieťaťa. Má právo požiadať o odvolanie utajenia pôrodu. V zmysle ustanovenia § 102 ods. 1 písm. c) zákona o rodine bude toto dieťa "právne voľné" po uplynutí 2 mesiacov od jeho narodenia ak žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom neprejaví o maloleté dieťa žiadny záujem. Biologickej matke maloletého plynie zákonná lehota, v ktorej môže odvolať utajenie svojho pôrodu a prejaviť záujem o maloleté dieťa. Táto lehota uplynie dňa 14.03.2020. Nie je preto vhodné aby pred uplynutím tejto lehoty maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľov. Je viac ako pravdepodobné, že navrhovatelia si už k maloletému dieťaťu vytvorili vzťah, ktorý by sa po jeho prevzatí do osobnej starostlivosti len prehľboval. V prípade, že biologická matka maloletého odvolá utajenie pôrodu dostali by sa navrhovatelia, ako aj maloleté dieťa do stresujúcej situácie. V minulosti bol medializovaný prípad, ktorý prejednával Okresný súd Trenčín o vrátení maloletého dieťaťa biologickej matke, ktorá v poslednej chvíli odvolala svoj súhlas s utajeným pôrodom. Po dlhoročnom súdnom konaní súd rozhodol o tom, že dieťa vo veku vyše 3 a pol roka sa vráti biologickej matke od "náhradných rodičov", ktorí si ho ako 13 dňové z utajeného pôrodu prevzali z pôrodnice.

25. Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľov ako podaný predčasne zamietol.

26. Prekážka litispendencie (už skôr začatého súdneho konania) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva vtedy, ak na súde (ktoromkoľvek) prebieha konanie o tých istých strán sporu, týkajúce sa tej istej právnej veci (totožnosť predmetu konania a skutkových okolností z ktorých sa nárok vyvodzuje) súd konanie, ktoré začalo na základe neskôr podanej žaloby zastaví. Súd zistil, že v prejednávanom prípade existuje prekážka litispendencie, nakoľko v súdnom konaní 8P/14/2020 sa koná o totožnom nároku ako v súdnom konaní 1P/26/2020. V konaniach vystupujú tie isté strany konania a týkajú sa rovnakého predmetu konania a skutkových okolností, ktoré vychádzajú z totožného návrhu na zverenie maloletej do predosvojiteľskej starostlivosti. Nakoľko mal súd preukázané, že ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, konanie o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletej do ich predosvojiteľskej starostlivosti zastavil (§ 161 ods. 2 CSP).

27. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v 3 vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).